

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БАНКОМ

Олеся Мірошниченко

Українська академія банківської справи НБУ, асистент

Поступова трансформація національної економіки в ринкову вимагає створення розвиненої банківської системи, яка була б здатною нормалізувати ситуацію в фінансово-грошовій сфері, й на цій основі послабити платіжну кризу та дефіцит обігових коштів. Фінансовий механізм банківської діяльності призначений забезпечити подальший розвиток банківської системи саме в цьому напрямі. Складні обставини й ризики, пов'язані з розвитком фінансово-кредитної системи України, посилюють актуальність впровадження фінансового механізму підвищення ефективності функціонування комерційних банків у їх діяльність.

Під поняттям „механізм” розуміють внутрішню будову, сукупність станів та процесів, з яких складається певне явище [1]. На макрорівні фінансовий механізм розглядають як сукупність форм і методів створення та використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різних потреб держаних структур, господарських суб'єктів і населення [2]. Фінансовий механізм – сукупність видів, форм та методів організації фінансових відносин [3]. У контексті специфіки банківської діяльності фінансовий механізм – це спосіб організації та регулювання фінансових відносин для формування та використання ним фінансових ресурсів [4].

Фінансовий механізм – це організаційно-управлінська стратегія пошуку засобів задоволення потреб клієнтури банку та самого банку за допомогою створення системи ефективного керування грошовими потоками, кредитами, відсотками, валютами, розрахунками з урахуванням особливостей зовнішнього середовища та існуючої кон'юнктури ринку позичкового капіталу. Суб'єктами фінансового механізму є сукупність активних сил, які впливають на можливості банку встановлювати і підтримувати відносини успішного співробітництва з цільовими клієнтами. Об'єктами фінансового механізму є: умови конкуренції на

кредитному ринку, його кон'юнктура, прогнозування попиту; стан науково-технічного розвитку; банківські ризики; заходи щодо формування капіталу банку, а також його структура; якість активів; показники прибутковості функціонування банку; показники ліквідності та платоспроможності банку; корпоративна культура банку.

Метою реалізації фінансового механізму банківської діяльності є забезпечення фінансової стійкості комерційного банку як умови отримання стабільних доходів. Економічна природа фінансового механізму полягає в діяльності по виявленні потреб, запитів і переваг споживачів та визначення сегментів ринку, на якому може бути знайдена ніша для реалізації нових банківських продуктів та послуг в умовах конкуренції з іншими банками. Фінансовий механізм передбачає дослідження процесів, що відбуваються на ринку капіталу, як загалом, так і в окремих його секторах: банківській сфері, кредитній системі, ринку цінних паперів. Отже, економічна природа цієї категорії містить створення необхідних умов для пристосування банків до вимог кредитного ринку в умовах посилення конкуренції.

Фінансовий механізм банківської діяльності повинен містити чотири складові: фінансове планування і прогнозування; стратегія фінансового розвитку; програма фінансового розвитку; зміцнення ресурсної бази банку. Поступове впровадження в практику комерційних банків всіх чотирьох складових за наведеною схемою забезпечить необхідний рівень надійності. На підставі результатів контролю реалізації фінансового механізму, в разі необхідності слід внести корективи у відповідні складові. Отже, реалізація фінансового механізму є циклічним процесом, який значною мірою залежить від зовнішнього оточення банку і потребує постійної перевірки на предмет поступового досягнення мети реалізації.

Список використаної літератури

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і гол. ред. Бусел В.Т. – К.; Ірпінь: ВТФ „Перун”. – 2001. – С. 523.

2. Василик О.Д. Теорія фінансів. – К.: НІОС. – 2000. – С. 104.
3. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / Грідчина М.В., Захожай В.Б., Осипчук Л.Л. Та ін.; під кер-вом і за наук. ред. Грідчиної М.В., Заходжя В.Б. – К.: МАУП. – 2002. – С. 27.
4. Заруба Ю.О. Роль фінансового механізму у підвищенні конкурентоспроможності банків //Фінанси України. - 2005.- № 1.-С. 60-65.

Мірошниченко, О.В. Значення фінансового механізму в системі управління банком [Текст] / О.В. Мірошниченко // Розвиток фінансово-кредитної системи України: здобутки, проблеми, перспектив: тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів та молодих вчених (25-26 жовтня 2007 р., м. Львів). – Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2007. – С. 122-124.